
*Дарія Басюк,
магістр кафедри економіки,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Науковий керівник: професор Мірзоева Т.В.*

ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

Територія України багата на корисні копалини та ресурси, в тому числі паливні та енергетичні, однак видобувна промисловість все ще не здатна повністю забезпечити всі потреби населення та виробництва. Імпортозалежність, вичерпність природних запасів і тренд на екологічні джерела добування палива стали каталізаторами розвитку біоенергетики не тільки в Україні, а й в країнах Європейського союзу.

Біоенергетика – галузь енергетики, що передбачає виробництво енергії шляхом переробки біомаси. Вона дозволяє замінити природні викопні джерела енергії та скоротити викиди парникових газів в атмосферу. Перехід на використання біомаси буде сприяти розвитку регіонів і місцевої економіки за рахунок надходження податків і зборів, а на державному рівні – покращенню торговельно-платіжного балансу за рахунок зменшення обсягів імпорту енергоносіїв. Позитивний соціальний вплив очікується за рахунок створення нових робочих місць, зниження тарифів на теплову енергію та покращення надійності теплопостачання [4]. Відповідно, виробництво біоенергії аналізують і оцінюють із трьох основних точок зору: екологічної, економічної та соціальної [2].

Хоча Україна значно відстає від Європейських країн у розвитку біоенергетичної сфери, вона має неабиякий потенціал біомаси, доступної для виробництва енергії. Усе більше аграрних і виробничих підприємств інвестують кошти в обладнання для виробництва біогазу та біометану, задля забезпечення власних потреб і розвитку експорту до країн ЄС. Станом на кінець 2024 року жодна українська біогазова станція не постачала продукт свого виробництва до загальної мережі, оскільки його ціна поки що не є конкурентною на ринку України. Це спровоковано високою ціною на обладнання, складнощами його установки, низьким рівнем інвестиційної підтримки та відсутністю державних програм.

Відповідно до інформації, наведеній в Атласі енергетичного потенціалу відновлюваних джерел енергії України, станом на 2024 рік найвищий потенціал розвитку біоенергетики мали Вінницька, Чернігівська та Полтавська області (рис. 1).

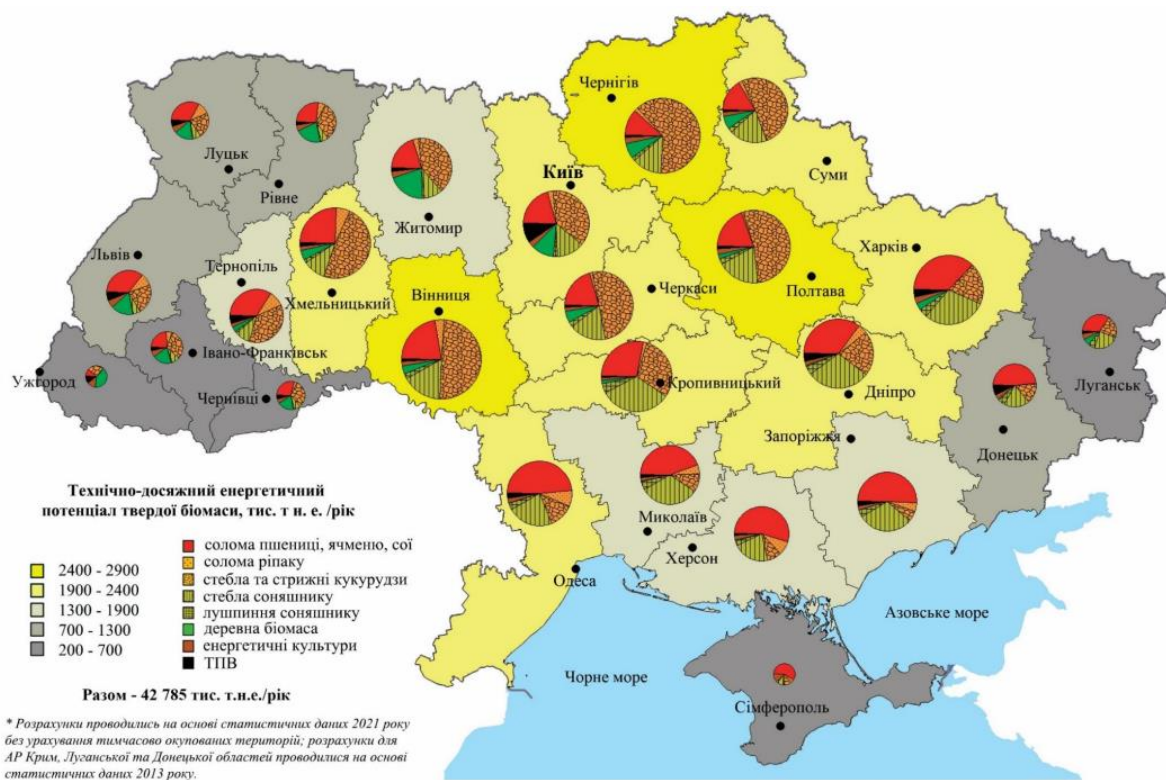

Рисунок 1. Регіональний розподіл потенціалу виробництва біомаси в Україні [3].

Загальний потенціал виробництва біометану в Україні є багатообіцяючим. На основі даних про існуючу виробничу сировину Біоенергетична асоціація України оцінює її в 21,8 млрд куб. м на рік. Для порівняння – в Україні 2023 року було видобуто 18,7 млрд куб. м природного газу.

Окрім газо-паливних продуктів біоенергетичні станції дають можливість виготовляти добрива з уже «відпрацьованого» біоматеріалу, що може підвищити ефект від впровадження біоенергетики для Українського АПК.

За попередніми експертними оцінками, частка відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в енергетичному секторі України у 2050 році може досягти 65%, з яких більше половини – за рахунок біоенергетики [4]. Таким чином, біоенергетика робить значний внесок у декарбонізацію енергетики і скорочення викидів парникових газів. Окрім екологічного ефекту, розвиток біоенергетики в Україні дозволить досягти низки позитивних економічних і соціальних ефектів.

Література

1. Гелетуха Г.Г. Біоенергетична асоціація України. Стан та перспективи розвитку біоенергетики в Україні. 2021. URL: https://uabio.org/wp-content/uploads/2021/10/1_Geletuha-27-zhovtnya-2021-r.pdf

2. Мірзоєва Т.В., Ткач Н.М. Аналіз економічної ефективності переробки відходів тваринництва у біогаз у контексті загроз енергетичній безпеці держави. Економіка і управління бізнесом. 2022. Том 13. № 1. С. 1-14.

3. Атлас енергетичного потенціалу відновлюваних джерел енергії України: Видання третє, оновлене /за заг. ред. С.О. Кудрі. Київ: Інститут відновлюваної енергетики НАН України, 2024. 56 с.

4. АФ: Дорожня карта розвитку біоенергетики в Україні до 2050 року і План дій до 2025 року. 2021. URL: <https://saf.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/Dorozhnya-karta-rozvytku-bioenergetyky-v-Ukrayini-do-2050-roku-i-Plan-dij-do-2025.pdf>.

5. Біоенергетична асоціація України. Біоенергетика в Україні. 2020. URL: <https://uabio.org/bioenergy-in-ukraine/>

6. World biogas association. Global Potential of Biogas. 2019. URL: https://www.worldbiogasassociation.org/wp-content/uploads/2019/07/WBA-globalreport-56ppa4_digital.pdf

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

07 - 08 березня 2025 р.

м. Київ

УДК 620.9:63

Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ., 07-08 березня 2025 р.). – К.: Видавництво «Наукова столиця», 2025 – 172 с.

Відповідальний за випуск д. е. н., професор **М. П. Талавира**

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

© Національний університет біоресурсів і
природокористування України, 2025